

Op de vlaaienaarplaat het Franse gebergte over

Niet alleen de profs, ook de wieleramateurs bedwingen de Franse Alpen. Zaterdag werd 'La Marmotte' weer verreden: een prestatietoelt over 175 kilometer.

Door DANIEL HOENDERDOS

BOURG D'OISANS, 14 JULI. De startplaats van *La Marmotte* lijkt een Nederlandse enclave. De nabijheid van Alpe d'Huez is daar debet aan: de glorie van acht Nederlandse Tourzeges in het skidorp hebben van Alpe d'Huez een 'Nederlandse' berg gemaakt. Overal staan auto's met Nederlandse nummerplaten geparkeerd, zoeven wielrenners in tricots met Nederlandse namen over de wegen en klinkt Nederlands wielergesprek.

De lokale middenstand plukt de vruchten van het fietstoerisme. De fietswinkel draait hoge omzetten. Bijna iedereen koopt voor de zekerheid nog even een extra binnenbandje, vervangt de remblokken, laat zich verleiden tot de aanschaf van een Alpe d'Huez-shirt of koopt voor de zekerheid de 'vlaaienaarplaat': een Limburgse uitdrukking om een groot tandwiel achterop de fiets aan te duiden waarmee het makkelijkst klimmen is.

De verzetten zijn het gesprek van de dag. Niemand noemt de juist aangeschafte vlaaienaarplaat: als men de terraspraat moet geloven, trapt het hele peloton loodzwaar omhoog. De meest gehanteerde truc bestaat uit het alleen noemen van het kleine achterkransje en de maat van het voorblad verzwijgen. De pochers worden even stil wan-

neer iemand vertelt dat wijlen Marco Pantani – klimrecordhouder naar Alpe d'Huez – als kleinste verzet '44:19' trapte.

Het Franse Sport Communication die *La Marmotte* dit jaar voor de 24ste keer organiseert, meldt dat bij de beste omstandigheden ongeveer 70 procent van de circa zeventienduizend en merendeels mannelijke deelnemers de toelt uitrijdt. Bij slecht weer, zoals twee jaar geleden (ijsregen), haalt ongeveer de helft Alpe d'Huez. In de bergen kan het spoken en ook nu

Naar knaagdier vernoemde prestatietoelt in Alpen trekt veel amateurs uit Nederland

kan *France Meteo* niets met zekerheid zeggen.

De prestatietoelt *La Marmotte*, die zijn naam dankt aan het in dit gebied veel voorkomende knaagdier, voert de renners over vijf cols: de Croix de Fer, de Télégraphe, de Galibier, de Lautaret en de beklimming naar Alpe d'Huez. Hoewel geen officiële wedstrijd wordt deze door de meeste deelnemers wel als zodanig beleefd. Uit de palmares van de koers blijkt dat Nederland behoorlijke klimmers telt. Bert Dekker, Laurens ten Dam en Oege Hiddema zijn elk jaar kanshebbers om als eerste boven te komen. In 2001 eindigde Pieter Weening, zaterdag winnaar van een Tour-etappe in de Vozezen, als tweede in *La Marmotte*.

Alle deelnemers krijgen een zender. Bij start en finish rijden ze over matten die in verbinding staan met een computer. Tijd en gemiddelde snelheid komen op een brevet te staan. Afhankelijk van tijd en leeftijdscategorie krijgt de renner een gouden, zilveren of bronzen brevet. Wie het aan de voet van de laatste berg niet meer kan opbrengen naar boven te rijden, wordt beloond met een brevet van de *Marmotton*, ook wel *baby Marmotte* genoemd. Na zes uur 's avonds worden geen renners meer

toegelaten op de Alpe.

De start is voor de meeste rijders tussen zeven en acht 's ochtends.

„Vergeet niet linksaf te slaan zo meteen”, grapt een Nederlandse deelnemer tegenover een maat, zodra zij de archetypische alpenweide bereiken waar de pas doorheen loopt. Omdat in de afdaling van de Croix de Fer wegwerkzaamheden zijn, moet het peloton linksaf de Col du Glandon over. Deze klim is in nevelen gehuld en het waait er behoorlijk. De renners blijven door de kou niet lang bij de bevoorradingspost en beginnen zo snel mogelijk aan de afdaling.

Ze trekken zich weinig aan van de drie ambulances en de hulpverleners die op de Glandon gevallen renners helpen. Ongeveer tien

bochten onder de top van de Glandon is een ongeluk gebeurd. Klaas-Jan Bakker van wielervereniging De Kannibaal is weggeleden en tegen een paaltje beland. Later blijkt dat hij is overleden.

Eenmaal beneden gloeit de weg tot de Télégraphe: een beboste klim van de eerste categorie. Daarna volgt de Galibier, de belangrijkste col van de dag. Als de renners eenmaal over de top zijn, is de beloning meer dan veertig kilometer de Lautaret afdalen, tot de voet van Alpe d'Huez. Van iedere deelnemer wordt een foto gemaakt die – tegen betaling – kan worden nabesteld. Een voor een hebben de coureurs een wezenloze blik in hun ogen.

De bochten in de afdaling van de Lautaret zijn overzichtelijk, de renners kunnen hard naar beneden rijden. Omdat de weg niet voor het verkeer is afgesloten, – het is de doorgaande weg tussen Grenoble en Briançon – is het nog flink oppassen voor de coureurs om niet frontaal op een tegenligger te klappen. Incidenten blijven uit, al scheelt het een paar keer niet veel.

Tijdens de klim naar Alpe d'Huez juicht het publiek de renners toe. De Alpe is wel de steilste, niet de zwaarste col. Het psychologische effect dat uitgaat van de genummerde borden – men kan aftellen – en het juichende publiek zorgen ervoor dat de renners doortrappen. De bochten zijn bovendien vrij vlak en daar kan worden uitgeblazen.

Na ruim zes uur wint de Italiaan Emanuelle Negrini vóór de Nederlandse Bert Dekker. Het duurt nog eens zes uur voordat de laatste binnenkomt.

